

Ασμ. 1 : θεωρούμε το εξής μοντέλο παλινδρόμησης :

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_{i,2} + \beta_3 X_{i,3} + \beta_4 X_{i,4} + \varepsilon_i, \quad 1 \leq i \leq n,$$

όπου $\varepsilon = (\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n)^t \sim \mathcal{N}_n(0, \sigma^2 I_n)$.

Τα αποτελέσματα που πήραμε είναι τα εξής :

$$X^t X = \begin{bmatrix} 50 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 20 & 15 & 4 \\ 0 & 15 & 30 & 10 \\ 0 & 4 & 10 & 40 \end{bmatrix}, \quad X^t Y = \begin{bmatrix} 100 \\ 50 \\ 40 \\ 80 \end{bmatrix}, \quad Y^t Y = 640.$$

ισχύει ότι

$$\begin{bmatrix} 20 & 15 & 4 \\ 15 & 30 & 10 \\ 4 & 10 & 40 \end{bmatrix}^{-1} = \frac{1}{13720} \begin{bmatrix} 1100 & -560 & 30 \\ -560 & 784 & -140 \\ 30 & -140 & 375 \end{bmatrix}$$

α) Υπολογίστε την ειζρήτρια ελαχίστων τετραγώνων $\hat{\beta}$ του β , το άθροισμα $\sum_{i=1}^{50} \hat{\varepsilon}_i^2$ και δώστε την $\hat{\sigma}^2$ του σ^2 .

β) Δώστε ένα διάστημα εμπιστοσύνης για το β_2 , επιπέδου 95%.
Κάντε το ίδιο και για το σ^2 (δείτε τα ποσοστημόρια μέσα από πίνακες).

γ) Κάντε έναν καθολικό έλεγχο Fisher του μοντέλου με $\beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$ σε επίπεδο 5%.

δ) Υποθέτουμε ότι $X_{51,2} = 1$, $X_{51,3} = -1$ και $X_{51,4} = 0.5$.
Δώστε ένα ^{95%} διάστημα πρόβλεψης για την παρατήρηση Y_{51} .

Ασμ. 2 : θέλουμε να ελέγξουμε τη μηδενιότητα μιας παραμέτρου.

Αποδείξτε την ισοδυναμία μεταξύ του ελέγχου Student και του ελέγχου Fisher.

Ασκ. 3 : Θέλουμε να εξηγήσουμε τη συμμόρφωση του όζοντος ως συνάρτηση των μεταβλητών T_9 , T_{12} , Ne_9 , Ne_{12} και V_x . Τα εξαρτόμενα της παλινδρόμησης από την R είναι τα εξής :

Coefficients :

	Estimate	Std. Error	t-value	Pr(> t)
(Intercept)	62	10	1	0
T_9	-4	2	-5	0
T_{12}	5	0.75	3	0
Ne_9	-1.5	1	4	0.13
Ne_{12}	-0.5	0.5	5	0.32
V_x	0.8	0.15	5.3	0

Multiple R-Squared : 0.6233 , Adjusted R-Squared : 0.6081
 Residual standard error : 16 on 124 degrees of freedom
 F-statistic : **6** on **7** and **8** DF , p-value : 0 .

- α) Συμπληρώστε προσεγγιστικά τα τετράγωνα **1** , για $1 \leq i \leq 8$.
- β) Υποδυμίστε το στατιστικό του ελέγχου και ελέγξτε τη μηδενικότητα όλων των παραμέτρων , εντός από τη σταθερά , για $\alpha = 0.05$.
- γ) Υποδυμίστε το στατιστικό του ελέγχου και ελέγξτε τη μηδενικότητα κάθε μιας από τις παραμέτρους ξεχωριστά σε ασφάλεια του 5%.
- δ) Οι μεταβλητές Ne_9 και Ne_{12} δεν μοιάζουν να επηρεάζουν τη συμμόρφωση του όζοντος και θέλουμε να ελέγξουμε την ταυτόχρονη μηδενικότητα των β_{Ne_9} και $\beta_{Ne_{12}}$. Προτείνετε έναν έλεγχο που επιτρέπει να το κάνουμε αυτό και κάντε τον έλεγχο με την βοήθεια των παρακάτω αποτελεσμάτων

Coefficients :

	Estimate	Std. Error	t-value	Pr (> t)
(Intercept)	66	11	6	0
T9	-5	1	-5	0
T12	6	0.75	8	0
V _x	1	0.2	5	0

Multiple R-Squared : 0.5312   Adjusted R-squared : 0.52

Residual standard : 16.5 on 126 degrees of freedom error

Ασπ. 4 : (Μοντέλο του Cobb-Douglas)

Διαθέτουμε για π-επιχειρήσεις την αξία του κεφαλαίου K_i , της εργασίας L_i και της προστιθέμενης αξίας V_i . Υποθέτουμε ότι η συνάρτηση παραγωγής αυτών των επιχειρήσεων είναι τύπου Cobb-Douglas,

δηλ. $V_i = \lambda L_i^{\beta} K_i^{\delta}$

- α) κάνοντας μετασχηματισμό στα δεδομένα προτείνετε ένα κατάλληλο κανονικό πολλαπλό γραμμικό μοντέλο για να εξηγήσετε την V_i ως συνάρτηση των άλλων μεταβλητών.
- β) Γράψτε το μετασχηματισμένο μοντέλο με τη βοήθεια πινάκων στη μορφή $Y = X\beta + E$, καθορίζοντας με ακρίβεια τα Y , X και β . Δώστε τον πίνακα συνδιακύμανσης του $\hat{\beta}$, και μία αμερόληπτη εκτιμήτρια του σ^2 . Μπορείτε να βρείτε και μία αμερόληπτη εκτιμήτρια $\hat{Cov}(\hat{\beta})$ του πίνακα συνδιακύμανσης $Cov(\hat{\beta})$?
- γ) Για 1658 επιχειρήσεις, πήραμε τα εξής αποτελέσματα

$$\begin{cases} Y_i = 3.136 + 0.738 X_{i,2} + 0.282 X_{i,3} \\ R^2 = 0.945 \\ SSE = 148.27 \end{cases}$$

Δίνεται επίσης ότι

$$(X^t X)^{-1} = \begin{bmatrix} 0.0288 & 0.0012 & -0.0034 \\ 0.0012 & 0.0016 & -0.0010 \\ -0.0034 & -0.0010 & 0.0009 \end{bmatrix}^4$$

Υπολογίστε την $\hat{\sigma}^2$ και μία ευτίμηση του $\text{Cov}(\hat{\beta})$.

δ) Δώστε ένα 95% διάστημα εμπιστοσύνης για το β και για το γ .

ε) Ελέγξτε σε ε.σ. $\alpha = 0.05$, την $H_0: \gamma = 0$ vs $H_1: \gamma > 0$

Ασ. 5

Έχουμε το ΚΠΓΜ $Y = X\beta + \varepsilon$. Υποθέτουμε ότι πήραμε

τα εξής αποτελέσματα :

$$\hat{y} = \begin{matrix} 6.683 & + & 0.44 & X_1 & + & 0.425 & X_2 & + & 0.171 & X_3 & + & 0.009 & X_4 \\ & & (2.67) & & & (2.32) & & & (2.47) & & & (2.09) & (2.24) \end{matrix}$$

$R^2 = 0.54$, όπου από κάτω από κάθε συντελεστή, ο αριθμός που είναι σε παρένθεση δείχνει την απόλυτη τιμή του στατιστικού του ανίσοιχου ελέγχου.

α) Ελέγξτε τη μηδενιότητα του β_1 σε ε.σ. $\alpha = 0.05$.

β) Μπορείτε να ελέγξετε την $H_0: \beta_3 = 1$ vs $H_1: \beta_3 \neq 1$.

γ) Ελέγξτε την ταυτόχρονη μηδενιότητα των παραμέτρων που αντιστοιχούν στις μεταβλητές X_1, X_2, X_3, X_4 σε ε.σ. $\alpha = 0.05$.

Ασ. 6.

Αποδείξτε ότι τα εξωτερικά τυποποιημένα κατάλοιπα

$$t_i^* = \frac{\hat{\varepsilon}_i}{\frac{1}{\sigma_{(i)}} \sqrt{1 - \rho_{ii}}} \sim t_{n-p-1}$$